

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 15/19

Luksemburg, 26 lutego 2019 r.

Wyrok w sprawie C-497/17

Œuvre d'assistance aux bêtes d'abattoirs (OABA) / Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation, Bionoor, Ecocert France, Institut national de l'origine et de la qualité (INAO)

Europejskim logo produkcji ekologicznej nie może być oznaczane mięso pochodzące z uboju rytualnego bez uprzedniego ogłuszenia

Ubój taki nie spełnia najwyższych norm dotyczących dobrostanu zwierząt

W 2012 r. francuskie stowarzyszenie Œuvre d'assistance aux bêtes d'abattoirs (OABA) złożyło do Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation (ministra rolnictwa i gospodarki żywnościowej, Francja) wniosek o zakazanie posługiwania się oznaczeniem „rolnictwo ekologiczne” w reklamach i na opakowaniach steków siekanych z wołowiny posiadających certyfikat „halal”, pochodzących ze zwierząt ubitych bez uprzedniego ogłuszenia.

Jednostka certyfikująca, Ecocert, odrzuciła w sposób dorozumiany wniosek OABA, a właściwy sąd nie uwzględnił wniesionej przez to stowarzyszenie skargi.

Cour administrative d'appel de Versailles (apelacyjny sąd administracyjny w Wersalu, Francja), przed którym zawisła sprawa, zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy stosowne przepisy prawa Unii, zawarte w szczególności w rozporządzeniu w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych¹ i w jego rozporządzeniu wykonawczym² oraz w rozporządzeniu w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania³, należy interpretować w ten sposób, że zezwalają one na przyznanie europejskiego oznakowania „rolnictwo ekologiczne” produktom pochodzącym od zwierząt poddanych ubojowi rytualnemu bez uprzedniego ogłuszenia.

Trybunał stwierdził, że we wskazanych rozporządzeniach prawodawca Unii kilkakrotnie podkreślił chęć zapewnienia wysokiego poziomu dobrostanu zwierząt w kontekście tej metody produkcji rolnej, która charakteryzuje się zatem przestrzeganiem zaostrzonych norm w dziedzinie dobrostanu zwierząt we wszystkich miejscach i na wszystkich etapach produkcji, w przypadku których można jeszcze bardziej poprawić ten dobrostan, w tym na etapie uboju.

Trybunał przypomniał, że badania naukowe wykazały, iż ogłuszenie jest techniką, która w najmniejszym stopniu narusza dobrostan zwierząt w czasie uboju.

Trybunał wskazał następnie, że praktyka uboju rytualnego, w ramach której zwierzę może zostać uśmiercone bez uprzedniego ogłuszenia i która jest dozwolona w Unii w drodze odstępstwa i wyłącznie w celu zapewnienia poszanowania wolności wyznania, nie jest w stanie złagodzić wszelkiego bólu, niepokoju lub cierpienia zwierzęcia tak skutecznie jak ubój poprzedzony ogłuszeniem. Ogłuszenie jest bowiem konieczne, aby wywołać u zwierzęcia brak przytomności i wrażliwości na bodźce, co pozwala na znaczne zmniejszenie jego cierpienia.

Trybunał podkreślił w tym względzie, że choć ubój bez uprzedniego ogłuszenia wymaga dokładnego podcięcia gardła ostrym nożem w celu „zminimalizowania” cierpienia zwierzęcia, to

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 (Dz.U. 2007, L 189, s. 1).

² Rozporządzenie Komisji (WE) nr 889/2008 z dnia 5 września 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli (Dz.U. 2008, L 250, s. 1).

³ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1099/2009 z dnia 24 września 2009 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania (Dz.U. 2009, L 303, s. 1).

jednak zastosowanie takiej techniki nie pozwala na ograniczenie do minimum cierpienia zwierzęcia.

Trybunał doszedł zatem do wniosku, że szczególne metody uboju wymagane przez obrzędy religijne, które nie obejmują uprzedniego ogłuszenia, nie są równoważne, z punktu widzenia zapewnienia wysokiego poziomu dobrostanu zwierząt w chwili ich uśmiercania, z metodą uboju z uprzednim ogłuszeniem, której stosowanie nakazano co do zasady w prawie Unii.

Trybunał podkreślił wreszcie, że celem uregulowań Unii dotyczących oznakowania ekologicznego jest „utrzymanie i uzasadnienie zaufania konsumentów w stosunku do produktów oznaczonych jako ekologiczne”, i stwierdził, że należy zadbać o to, by konsumenci mieli pewność, że produkty opatrzone logo produkcji ekologicznej Unii Europejskiej, które w rzeczywistości ma na myśli sąd odsyłający, zostały rzeczywiście wyprodukowane zgodnie z najwyższymi standardami, a w szczególności z normami w zakresie dobrostanu zwierząt.

Wobec powyższego Trybunał orzekł, że przepisy prawa Unii nie zezwalają na przyznanie logo produkcji ekologicznej Unii Europejskiej produktom pochodzącym od zwierząt poddanych ubojowi rytualnemu bez uprzedniego ogłuszenia.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106